

Gemeenteraad van Nijkerk
Postbus 1000
3860 BA NIJKERK

Kolkstraat 27
3861 AK Nijkerk

Postbus 1000
3860 BA Nijkerk

Telefoon 14 033
www.nijkerk.eu

Handelsregister
32165156

Uw brief van	-	Ons kenmerk	96256
Uw kenmerk	-	Bijlage	1
Datum	11 november 2019	Behandeld door	J.W. van Noort
Onderwerp	Regionale Economische Agenda (REA) Utrecht Region	Team	Vakspecialisten

Geachte raadsleden,

Door verschillende partijen wordt op dit moment gewerkt aan het opstellen van de Regionaal Economische Agenda (REA) voor de 'Utrecht Region'. Die gebiedsaanduiding is bedoeld om aan te geven dat in de ogen van de opstellers deze REA een breder bereik moet krijgen dan alleen het grondgebied van de provincie Utrecht. Ook de aanpalende gemeenten en regio's (zoals de regio Gooi en Vechtstreek en de regio FoodValley) maken in de ogen van de opstellers deel uit van het economische ecosysteem waarop deze REA betrekking heeft. Dat maakt samenwerking over grenzen voor hen tot iets vanzelfsprekends. Gemeenten zijn niet in de lead bij het opstellen van deze REA. Dat maakt de (bestuurlijke) afwegingen hoe hierbij aan te haken anders dan bij bijvoorbeeld de Strategische Agenda voor de Regio Amersfoort, waar wij wel als regiogemeenten in de lead zijn.

Beoogd effect

Afgelopen jaren is meerdere malen gesproken over de samenwerking van Regio Amersfoort met de Economic Board Utrecht (EBU), zowel ambtelijk als bestuurlijk. Dit heeft voor het merendeel van de deelnemende gemeenten in die regio geresulteerd in een financiële bijdrage voor 2019 aan de EBU van € 1,- per inwoner. Nijkerk draagt als bewuste keuze niet bij aan de EBU, noch Barneveld. Woudenberg betaalt ongeveer een halve euro per inwoner.

Door de EBU, de provincie Utrecht en de gemeenten Hilversum, Utrecht en Amersfoort is onderzocht hoe het regionale economische ecosysteem van de regio Utrecht verder kan worden versterkt. De opzet van een regionale ontwikkelingsmaatschappij (ROM) is voor deze partijen de volgende logische stap. Deze ROM moet op 1 januari 2020 starten. De ROM kan bijvoorbeeld de plannen die nu bij de EBU op een abstract niveau worden ontwikkeld concretiseren in business cases waar ondernemers mee aan de slag kunnen. De ROM vormt daarbij ook de toegang tot de financiële middelen van Invest-NL, het rijksinvesteringsprogramma, een weg die niet open staat voor (individuele) gemeenten. Een goede en noodzakelijke leidraad voor bovenstaande ontwikkeling en verdieping op het vlak van economische samenwerking is noodzakelijk.

De REA moet die leidraad gaan vormen als onderlegger voor de werkzaamheden van de EBU en ROM, maar ook voor provinciaal en regionaal economisch beleid. Daarmee is de tijdsdruk ontstaan vanwege de start van de ROM per 1 januari 2020.

Argumenten

Voor de gemeente Nijkerk liggen er andere afwegingen aan een eventuele deelname aan EBU, ROM en REA ten grondslag dan wellicht voor gemeenten binnen de provincie Utrecht. In december 2018 besloten de Barneveldse en Nijkerkse colleges van B&W tot mede ondertekening van het convenant EBU, maar zonder financiële bijdrage, aangezien beide gemeenten aansluiten bij de ontwikkeling van een Economic Board in de Regio FoodValley. In het convenant EBU staat dat de gemeenten Barneveld en Nijkerk eventueel wel bereid zijn om op projectbasis bij te dragen. Sindsdien zijn er behalve een globale vorm van monitoring van economische data door de EBU geen wezenlijke projecten geweest waar de gemeente Nijkerk van heeft kunnen profiteren.

Hoewel er in de regio FoodValley nog geen Economic Board is opgericht zijn hier nu wel concrete voornemens over in het kader van de nieuwe Strategische Agenda Regio FoodValley voor de periode 2020 en verder. In de uitwerking van de strategische agenda wordt dat onderdeel verder uitgewerkt op basis van gedeelde uitgangspunten en samenspraak met de triple helix partijen. Bij dit proces sluit de gemeente Nijkerk zich aan, waardoor aansluiting bij de EBU en ROM minder relevant wordt. In de regio FoodValley wordt onder meer door de gemeente Ede regelmatig samengewerkt met de regionale ontwikkelingsmaatschappij Oost-NL. Langs die weg, maar ook via FoodvalleyNL (kenniscentrum en ontwikkelingsmaatschappij in Wageningen, specifiek voor de agrifood industrie en agri-kennisinstituten) kan de gemeente Nijkerk toegang krijgen tot Invest-NL, tot het AgriFood 2030 programma en tot Europese fondsen onder het Europese programma Food 2030. Gemeente Nijkerk is daarmee niet per se afhankelijk van een Utrechtse ROM voor economische structuurversterking.

Voor de vaststelling van de REA wordt vanuit het regiokantoor Amersfoort voorgesteld onderscheid te maken tussen gemeenten die direct financieel bijdragen aan de ROM (Utrecht, Hilversum en Amersfoort) en de overige gemeenten. Voor Utrecht, Hilversum en Amersfoort geldt dat de REA een onderlegger voor hun financiering van de ROM is en daarom stellen in die gemeenten de gemeenteraden de REA vast. Dat moet dus nog voor 1 januari 2020 gebeuren. Voor de overige gemeenten, waar onder Nijkerk en Barneveld, is de insteek om de REA via de bestuurlijke overleggen te bespreken en vast te stellen. Het BO EZ Regio Amersfoort kiest er daarbij voor om in alle colleges de REA vooraf te bespreken. De raden van de overige gemeenten worden geïnformeerd over de REA en in het BO EZ van 14 november of 12 december 2019 kan de REA dan worden besproken en vastgesteld. De gemeente Nijkerk kan daarbij laten vastleggen dat er een vergelijkbare benadering wordt gekozen als bij de EBU vorig jaar, namelijk dat de gemeente Nijkerk de REA zelf niet beleidsmatig vaststelt, maar wel met belangstelling de ontwikkelingen volgt via het AO en BO EZ van de Regio Amersfoort en eventueel wel bereid is om op projectbasis samen te werken na een bestuurlijke afweging per project.

Welke integrale afwegingen horen bij dit voorstel?

De EBU heeft voor de zomer van 2019 overlegtafels georganiseerd (17 in totaal), waar bedrijven, kennisinstellingen en overheid het gesprek zijn aangegaan over de kracht en behoeften van de regionale economie. De uitkomsten van deze tafels zijn gebruikt om een concept versie van de REA te schrijven. De gemeente Nijkerk is hier niet bij betrokken geweest.

Kanttekeningen

De REA staat op dit moment los van de concept Strategische Agenda Regio Amersfoort (SARA). Beide documenten zijn in een apart proces door hele verschillende stellers en met andere belanghebbenden geschreven. Er is daarbij sprake van een duidelijk verschillend abstractieniveau. De REA is nadrukkelijk geen uitvoeringsagenda, maar een visionaire uitnodiging aan iedereen in de regio Utrecht om bij te dragen aan een betere toekomst. In die zin is het moeilijk om het oneens te zijn met de REA.

In de SARA gaan de betrokken raden concreet besluiten over de (haalbaarheid van de) opgeleverde voorstellen van de drie dialooggroepen. De SARA leidt wel tot directe concrete agendering en (na besluitvorming over het haalbaarheids- en uitvoerbaarheidsonderzoek) uitvoering van voorstellen. Er is tot nu toe niet gezocht naar samenhang tussen REA en SARA, daarvoor ontbrak de tijd. Voor onderwerpen als de Human Capital Agenda (REA) en de Inclusieve Arbeidsmarkt (SARA) is dat wel wenselijk, omdat die elkaar zeker kunnen versterken.

Financiën

Op dit moment heeft de REA geen financiële gevolgen voor de Regio Amersfoort en voor de gemeente Nijkerk, maar wel heeft de REA indirect financiële consequenties voor de opdrachtgevers van de ROM/EBU.

Vervolg

In de regio Amersfoort is eerder afgesproken in het BO EZ dat er een evaluatie volgt van de EBU eind 2019. Het zou logisch zijn de besluitvorming over de REA en ROM hierop af te stemmen, maar de tijdsdruk die gepaard gaat met de oprichting van de ROM lijkt dit te doorkruisen.

Communicatie

Op 8 oktober vond een informatieve bijeenkomst plaats voor raadsleden over de REA in Amersfoort. Nijkerkse raadsleden waren daarvoor uitgenodigd met de bedoeling kennis te nemen van de REA en input te leveren op deze agenda.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

De secretaris,

mevrouw R.C.B. de Jong

De burgemeester,

de heer mr. drs. G.D. Renkema